

Perfluorerede stoffer i danske gravide kvinders blod har hormonforstyrrende potentiale

Perfluorerede stoffer fra bl.a. imprægneringssprays og fødevarerindpakning ophober sig i gravide kvinders blod. Et nyt ph.d.-projekt fra Aarhus Universitet, Health, viser at selv om niveauerne har været aftagende fra 2008 - 2013, har de lavere niveauer af stofferne i blodet hormonforstyrrende potentiale for at påvirke det kvindelige kønshormonsystem. Projektet er gennemført af Christian Bjerregaard Olesen, der forsvare d. 21/10.

Perfluorerede stoffer er siden 1940'erne blevet brugt i blandt andet tekstiler, sko, imprægneringssprays, fødevarerindpakning og brandslukningsudstyr. Den danske befolkning bliver udsat for disse stoffer fra almindelige fødevarer som kød, kartofler, popcorn og mælk samt drikkevand. Stofferne ophobes i kroppen og det tager mange år før de udskilles igen. De perfluorerede stoffer kan overføres fra moder til barn under graviditeten og ved efterfølgende amning.

I år 2006 begyndte EU at udfase ét af de mange perfluorerede stoffer efter at videnskabelige studier viste sundhedsskadelige effekter. Otte af verdens største producenter er yderligere begyndt at udfase fremstillingen af nogle af de andre potentielt skadelige perfluorerede stoffer. Et nyt ph.d.-projekt fra Center for Arktisk Sundhed & Molekylær Epidemiologi, Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet, viser at niveauerne af de syv mest udbredte perfluorerede stoffer i blodet på 1533 danske gravide kvinder faldt fra år 2008 til 2013. Stofferne var dog stadig målbare i blodprøverne. Koncentrationerne var højest i blodet på de ældste gravide kvinder med en normal BMI, lang uddannelse, dansk oprindelse, som drak alkohol under graviditeten, var ikke-rygere og ikke tidligere havde haft spontane aborter.

I ph.d.-projektet blev der udviklet en metode til at isolere de perfluorerede stoffer fra gravide kvinders blod og måle den kombinerede hormonforstyrrende cocktail effekt af denne aktuelle blanding i blodet. I de fleste blodprøver sås en tydelig hormonforstyrrende effekt fra blodets blanding af de perfluorerede stoffer på det kvindelige kønshormonsystem.

Forsvaret af ph.d.-projektet er offentligt og finder sted den 21/10 kl. 10.00 i Merete Barker Auditoriet, Aarhus Universitet, Bartholins Allé, Aarhus C. Titlen på projektet er "Perfluoroalkyl acids in serum of Danish pregnant women: Levels, time trends, extraction, and ex vivo xenoestrogenicity". Yderligere oplysninger: Ph.d.-studerende Christian Bjerregaard Olesen, e-mail: cbjr@ph.au.dk, tlf. 87168006.